

P6_TA-PROV(2007)0358

Moldavská republika

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. júla 2007 o porušovaní ľudských práv v Podnestersku (Moldavská republika)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o situácii v Moldavskej republike, a najmä o situácii v Podnestersku¹,
 - so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Moldavskou republikou a Európskou úniou, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 1998,
 - so zreteľom na Akčný plán pre Moldavskú republiku, ktorý bol prijatý na siedmom zasadnutí Rady pre spoluprácu medzi EÚ a Moldavskou republikou 22. februára 2005,
 - so zreteľom na dočasné uznesenie, ktoré prijal Výbor ministrov Rady Európy 1. marca 2006 a ktoré sa týka rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) z 8. júla 2004 vo veci Ilascu a ostatní verzus Moldavsko a Rusko,
 - so zreteľom na vyhlásenia samitu Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) v Istanbule v roku 1999 a schôdze Ministerskej rady OBSE v Porte v roku 2002,
 - so zreteľom na Ženevský dohovor z roku 1949 a na jeho ustanovenia o právach zosnulých,
 - so zreteľom na článok 115 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže vojna v roku 1992 v moldavskom regióne Podnestersko viedla k zriadeniu separatistického, nelegitímneho a autoritárskeho režimu v tomto regióne; situácia zmrazeného konfliktu pretrváva a ľudské práva sú stále vážne a rozsiahlo porušované,
- B. keďže dosiaľ nebolo nájdené žiadne konečné riešenie konfliktu v Podnestersku aj napriek spomenutým medzinárodným rozhodnutiam, čo vedie k pokračujúcemu zhoršovaniu dodržiavania ľudských práv v tomto regióne,
- C. keďže posledným príkladom porušovania ľudských práv v Podnestersku je prípad Tudora Popa a Andreia Ivantoca, ktorí boli vystavení ponižujúcemu zaobchádzaniu a ktorým bol zakázaný návrat do ich domovov,
- D. keďže zatknutie a väznenie všetkých členov tzv. skupiny Ilascu za podporu terorizmu predstavuje protiprávny čin separatistického režimu v Podnestersku a je v rozpore s medzinárodnými zásadami spravodlivého súdneho konania, právneho štátu, dodržiavania práv väzňov a zabránenia mučeniu a neľudskému zaobchádzaniu,
- E. keďže rozsudok ESLP z 8. júla 2004 v prípade Ilascu a ostatní verzus Moldavská republika a Rusko zatiaľ nebol vykonaný a podnesterský separatistický režim ho úplne ignoruje,
- F. keďže vážne porušovanie ľudských práv v Podnestersku pretrváva a vedie najmä k

¹ Pozri napríklad uznesenia Európskeho parlamentu z 23. októbra 2006, P6_TA(2006)0455, a zo 16. marca 2006, Ú. v. EÚ C 291 E, 30.11.2006, s. 336.

popieraní práv Rumunov, a to zavretím škôl s vyučovacím jazykom rumunským a znevážením rumunského cintorína v Podnestersku, ako aj k porušovaniu politických práv a slobôd všetkých obyvateľov žijúcich v tejto oblasti, čoho dôsledkom je rozsiahle obchodovanie s ľuďmi a organizovaný zločin,

- G. keďže rozhodnutia samitu OBSE v Istanbule v roku 1999 a schôdze Ministerskej rady OBSE v Porte v roku 2002 stále neboli vykonané,
- H. keďže Európska únia podnikla závažné kroky, aby v Moldavskej republike aktívnejšie prejavila svoju účasť a našla riešenie podnesterského konfliktu tým, že zriadila stálu delegáciu Európskej komisie v Kišiňove, vymenovala osobitného predstaviteľa EÚ pre Moldavskú republiku s mandátom prispieť k udržateľnému urovnaniu podnesterského konfliktu a zriadila misiu pohraničnej pomoci EÚ (EUBAM) medzi Moldavskou republikou a Ukrajinou,
- I. keďže rokovania o moldavskom regióne Podnestersko v tzv. formáte „5+2“, na ktorých sa zúčastňovali Moldavská republika, moldavský región Podnestersko, Ruská federácia, Ukrajina a OBSE, trvali od roku 1992, keďže sa EÚ a USA v roku 2005 stali pozorovateľmi; keďže tieto rokovania v apríli roku 2006 stroskotali,
- J. so zreteľom na európske ambície Moldavskej republiky a skutočnosť, že situácia v Podnestersku sa odohráva v bezprostrednom susedstve EÚ; uznávajúc územnú celistvosť Moldavskej republiky a vyzývajúc všetky strany, aby ich politickou prioritou bolo opätovné zjednotenie štátu,
1. dôrazne odsudzuje nedodržiavanie ľudských práv a ľudskej dôstojnosti v Podnestersku, ako na to poukazuje súdny proces a väznenie skupiny Ilascu, popretie slobôd obyvateľov žijúcich v tejto oblasti, ľahostajnosť k právu na prístup k informáciám a vzdelaniu, čo vedie k rozsiahlemu obchodovaniu s ľuďmi a organizovanému zločinu;
 2. víta prepustenie pána Andreia Ivantoca a pána Tudora Popa, odsudzuje však skutočnosť, že ich prepustenie separatistickým režimom Tiraspolu bolo vyhlásené za dôsledok uplynutia trestu odňatia slobody, a nie za výsledok vykonania rozhodnutia ESLP; odsudzuje skutočnosť, že pán Andrei Ivantoc bol po prepustení vystavený násiliu a útokom na ľudskú dôstojnosť, ako tomu nasvedčuje film natočený svedkami jeho prepustenia;
 3. odsudzuje pokračujúci útlak, prenasledovanie a zastráňovanie predstaviteľov nezávislých médií, mimovládnych organizácií a občianskej spoločnosti zo strany separatistického režimu v Podnestersku;
 4. žiada zastavenie odopierania slobody osobám z dôvodu ich politickej činnosti; v tomto zmysle odsudzuje zatknutie pána Valentina Besleaga, kandidáta na starostu Corjovy v miestnych voľbách dňa 2. júna 2007, a následné zaobchádzanie s ním;
 5. žiada rýchle a konečné urovanie zmrazeného konfliktu v Podnestersku, ktoré zabezpečí demokraciu a dodržiavanie ľudských práv na celom území Moldavskej republiky, a to v súlade s medzinárodnými zásadami;
 6. zdôrazňuje pevný záväzok EÚ k územnej celistvosti Moldavskej republiky; poukazuje na to, že nelegitímny režim Tiraspolu nemá žiadnu právomoc na to, aby mohol zabrániť vstupu

moldavských obyvateľov na západný breh rieky Dnester, ani na to, aby mohol vydávať rozhodnutia o nežiaducich osobách;

7. vyzýva Komisiu a Radu, aby zvažili opatrenia na svoje aktívnejšie a celistvejšie zapojenie do procesu rokovaní a riešenia tohto konfliktu; poukazuje na úspešnú spoločnú hraničnú misiu medzi EÚ a Ukrajinou so sídlom v Odese a vyzýva ukrajinskú vládu, aby pokračovala v podpore tejto misie;
8. vyzýva k intenzívnejšej účasti EÚ na riešení tohto konfliktu v jej bezprostrednom susedstve vrátane posilnenia štatútu EÚ v úlohe partnera pre rokovania;
9. pripomína všetkým stranám, že separatistický režim v Podnestersku podporuje prekvitanie takých činností, akými sú organizovaný zločin vrátane obchodovania so zbraňami a ľuďmi, pašovanie a pranie špinavých peňazí; poukazuje na to, že táto skutočnosť predstavuje vážne riziko pre stabilitu regiónu;
10. vyzýva k okamžitému a plnému vykonávaniu záverov samitu OBSE v Istanbule z roku 1999 a schôdze Ministerskej rady OBSE v Porte z roku 2002, ako aj rozsudku ESLP z 8. júla 2004 vo veci Ilascu a ostatní verzus Moldavská republika a Rusko; vyzýva EÚ, aby v rámci vzťahov medzi EÚ a Ruskom upozornila na otázku stiahnutia ruských jednotiek z Podnesterska;
11. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Komisii, Rade, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Moldavskej republiky, vláde a parlamentu Ruska a generálnemu tajomníkovi Rady Európy.